

Rigsdagstidende.

1850.

Forhandlingerne paa Folkethinget. № 127.

37te Møde.

Tirsdagen den 19de Marts.

(Fortf.)

B. Christensen (fortf.) Jeg skal ikke paa dette Trin af Sagen være meget vidtløftig; thi det forekommer mig at ville være næsten upassende, om Folkethinget vilde nægte et Forslag, der over en saadan Sag er fremkommet fra Regeringens Side, den omhyggeligere Prøvelse, som dog først kommer tilstede under dens fortsatte Behandling. Jeg skal derfor heller ikke modsætte mig, at Sagen fremmes videre; men jeg vil udtale, at det forekommer mig paa ingen Maade, at de omhandlede faste Eiendomme i Kjøbenhavn ikke have et saadant Rettskrav paa Eneberettigelse til at være Bagerier, at denne kunde frtages dem uden Skadesløsholdelse. Nu siger vistnok Ministeren, at dette ogsaa er hans Anskuelse, og at han netop derfor har anbefalet det, han i dette Tilfælde kalder Skadesløsholdelse, nemlig at de endnu i 10 Aar skulle forblive beskyttede imod Concurrence; men jeg maa benægte, at dette er nogen Skadesløsholdelse; thi ere disse Eiendomme berettigede, da ere de ogsaa berettigede ud over de 10 Aar, og da faae de ingen Erstatning for det, de derved miste. Det forekommer mig derhos, at vi ere i en ganske særdeles Banskkelighed ved at behandle Sagen her; thi medens Ingen kan tvivle om, at Rigsdagen og Kongen maae være berettigede til ved Lov at anordne Næringsvæsenet, saa er det dog vist, at der ikke i denne Sag ene eller udelukkende er Spørgsmaal herom, men at Spørgsmaalet meget mere er: have disse Eiendomme det omtvistede Monopol eller have de det ikke? Og nu vil jeg ved Afgjørelsen af dette Spørgsmaal ikke fastholde, hvor lidet det, som foreligger os, i sig selv turde være tilstrækkeligt til at begrunde for Thinget en fuldgyldig

Dverbeviisning om Sagen; men jeg skal tilde mig at bemærke, at, dersom man, som jeg, maa mene, at Bagergaardene tilkomme Skadesløsholdelse, kommer man dog i Forlegenhed med her at decretere en saadan, thi jeg i det Mindste kan ikke ville, at en eneste Skilling af denne Skadesløsholdelse skulde vorteres af Statskassen. Det er nemlig forsaavidt en reen Communesag, der efter min Dverbeviisning burde og visstelig ogsaa kunde have været ordnet i Kommunen selv. Jeg mindes, at da Sagen for flere Aar siden var for i Roeskilde, udbrod en geistlig Mand til mig med de Ord: „De stakkels Bagere, havde de saasandt været Herremænd, da vilde de have fundet flere Forsvarere end Dem og den lille Snees, der stod med Dem,“ og jeg maa tilstaae, at dette Udbrud uvilkaarligt rinder mig i Hu i dette Dieblif, naar jeg sammenligner denne Lov med den anden Lov, der er os forelagt om Hartkornets Egallifering, hvor det samme Ministerium tillægger en Berettigelse, som er anerkjendt for ikke at være juridisk begrundet, Noget, som dog langt mere nærmer sig en virkelig Skadesløsholdelse, end det Surrogat, hvorom her er Tale. Men heller ikke ved dette vil jeg opholde mig. Jeg tvivler ikke paa, at Forsamlingen vil lade denne Sag nyde Fremme, og der vil da være god Leilighed til at gaae ind paa alle de Enkeltheder, som maa komme i Betragtning ved dens Bedømmelse. Uagtet jeg saaledes agter at stemme for at Sagen nyder Fremme her i Thinget, saa vil jeg dog forvare mig imod, at dette mit Botum paa nogen Maade skulde være en Billigelse af dette Lovudkast, som jeg efter min fulde Dverbeviisning maa forkaeste.

Grundtvig: Da jeg ogsaa har stemt mod enhver Erstatning, som skulde gives Eierne af det privilegerede Hartkorn, uden forsaavidt det laae i, at dersom de havde særegne Byrder knyttede til dette Privilegium, at de da maatte bortfalde, saa har jeg ikke det imod mig,